

Redacţia
Str. Prundului Nr. 15

Administraţia
Str. Prundului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacţie.

Abonamentul
până la sfârşitul acestui an
5 corone.
Exemplarul 20 fileri.

Organul Sfatului naţional român din Ţara Bârsel

Sânge.

(a) Infăptuirea idealului nostru încă tot -mai cere jertfe! Sotivismul furios al stăpânilor noştri tirani de până acum încă tot mai însoţează după sânge de român!

Un comunicat oficios de ieri ne-a săgetat inima de durere şi de indignare. — La Arad, oraş de-aşemenea cu de-a sila unguresc în mijlocul unui ţinut românesc, o bandă de maghiari, înfuriaţi până la defigurare, s'a aruncat în zbelele sălbaticie asupra mulţimii de români pacnici, cari manifestau pentru marele general francez Berthelot, comandantul trupelor de răscărit ale aliaţilor victorioşi, venit anume în acest oraş, ca să vază, ce n-o fi crezut din auzite. Şi a văzut sânge curat, frumos roşu şi nevinovat de-al fraţilor săi români, stropind haine de sărbătoare şi sfinţind pământ de jale.

Încă numai puţine detalii cunoaştem despre această crimă firosă; dar atâtea pagini ale istoriei suferinţelor noastre seculare sunt scrise cu sânge curs din asemenea cazuri, încât uşor ne putem reconstitui detaliurile şi ale acestei jertfiri cumplie, care D-zeu şi răbdarea noastră să vrea, ca cea de pe urmă să fie.

Ochii păgâni ai maghiarilor nici când n'au putut privi o adunare de români, fără ca să nu se reoglindească în sânge. Cu cât era mulţimea mai liniştită, feţele lor mai senine şi glasul lor mai blând, cu atât cloceata mai sălbatic sângele maghiarului, aprins de plăcerea demonică de a stăpâni. Iar patima crudă cruzimii săvârşete. De ne-am plâns de fărâdelegile lor în adunări, cu patul puşi ne-au împărşit. De ne-am dat votul omului nostru, jandarmi mobilizaţi din 3 comitate ne-au făcut straji şi salve ne-au astupat gura. Care adunare românească a periclitat vreodată ordinea şi siguranţa publică şi totuşi, care adunare românească nu, şi-a avut pe Aroniu săi?

Şi de atâtea ori ne-am plâns în cuvinte domoale, scrise în gazetele noastre, că stăpânii noştri nu au suflet creştinesc; şi jube scrise am trimis fraţilor noştri lumaşi şi fericii din Apus, de atâtea ori, că cu neamul acesta de oameni numai e de trăit în lume, şi ei tot de a-

tâtea ori au răspuns, vouă fraţilor, cu minciuni, şi nouă cu bălai.

Şi dacă cineva dintre voi, fraţi eroici şi glorioşi, a mai rămas nedumerit asupra adevărului plângerilor noastre, acela să asculte acum glasul indignat al viteazului nostru general, când vă va povesti despre un Arad.

Credeam, că s'a sfârşit şirul zilelor de suferinţe şi în fericirea aceslei credinţe românii din jurul Aradului haine de sărbătoare au îmbrăcat, ca să-şi aducă prinosul lor de recunoştinţă viteazului general Berthelot, martor de atâtea ori a vitejiei soldaţilor români liberi şi venit acum să vază pe fraţii acestor ostaşi şi să le spuie cu grâu viu, că de-acum şi ei sunt liberi. Şi în această clipă sărbătorească, când românii pacnici şi fericii întâmpinau cu toată căldura inimii lor pe trimisul ales al fraţilor lor din Apus, când cele mai curate şi nevinovate sentimente, cele ale admiraţiei şi ale recunoştinţei, se oglindeau în ochii lor aşântii asupra soţiei de veacuri aşteptată, în această clipă rară, când inimi se deschid şi suflete se ating, atunci se repezără asupra-le hidoşii banţii ca să-şi învârtie fierul lor spurcat în inimi deschise de români.

Iată, generale Berthelot, aceştia sunt foştii noştri stăpâni de veacuri!

Guvernul lor înzadar se sileşte să-i presinte lumii civilizate ca premeniţi sufleteşte, ca republicani, ce înţeleg drepturile singuraticilor şi ale neamurilor. Ţara lor ş-a schimbat firma, dar fii ei nu şi firea. Ei voiau ca generalul francez să ia act despre asistaţa elementului maghiar în Arad — şi asta le-a succed peste aşteptare. Dar ei mai vreau să facă lumea să creadă, că sunt atât de înaintaţi în cultură, încât ar fi chemaşi să mai stăpânească pe vecinii lor, câteva veacuri. În punctul acesta însă firea lor hunică i-a dat de gol cu desăvârşire. Au ei o spoliată de cultură ieftină, dar cea adevărată, a inimii, nobletă, moderaţia şi tolerenţa. În-suşiri absolut necesare pentru o democratizare nefalsă, le lipseşte şi azi.

Şi pentru ca să se dovedească acest fapt, chiar în înaintea generalului Berthelot, iar sânge de român, domol, frumos roşu şi nevinovat a trebuit să curgă, de astădată la Arad.

Dzeu şi răbdarea noastră să

vrea, ca ultima să fi fost această jertfă de sânge.

Români!

Vineri soseşte între noi generalul Berthelot.

El e fiul Franţei, căruia avem să-i mulţumim Ţării Muntelui cu Moldoava, iar azi unirea tuturor Românilor.

El e trimisul sori noastre mai mari căreia suntem prea slabi, pentruca să i putem răsplăti şirul lung de binefaceri, revărsate asupra noastră.

Dar Berthelot nu e numai fiul Franţei, ci e şi al nostru. El a reorganizat armata românească în luna august 1916.

Ţie un român n'a adus neamului nostru mai mari servicii, decât dânsul. El a împărşit cu noi toate suferinţele celor doi ani din urmă.

Români!

Datorăm recunoştinţă îndoită marelui general, pe care îl revendicăm şi pentru noi.

Să împărşim cu El măreşa noastră bucurie, pe care în mare parte Lui o datorăm.

Să arborăm steaguri româneşti şi franceze pe casele noastre — în semn, că cele două surori vor fi pe veci nedespărţite!

Să legim cu toţii într-o lutămpinare în!

Să-L facem, să simtă Român în aceas măsură, în care îl păstrăm noi în inimile noastre.

Sfatul Naţional din Ţara-Bârsel.

Oficiale.

Comunicat oficial.

Bucureşti 18/31. Dec. în Bucovina şi Basarabia situaţia neschimbată. — În Transilvania trupele au intrat în Iaşfalău. În Ucraina armata cehă, care luptă în contra bolşevicilor, comă din 100 de mii de oameni, bine organizaţi, cu arme şi material de războiu.

Marele Cartier general.

Convocare.

Secţia Economică a Sfatului Naţional Român din Ţara-Bârsel roagă pe toţi membrii săi să binevoiască a lua parte la şedinţele, cari se vor ţine de azi înainte în fiecare Vineri, la orele 2 1/2, în Sala Sfatului Orăşenesc din Piaţă.

Proxima şedinţă se va ţine deja Vineri în 21 Dec. st. v. 1918 (3 Ianuar st. n. 1919)

La aceste şedinţe sunt binevăzuţi

și toți acei On. membri ai Statului Național, cari se Interesează de chestiile economice.

Programul ședinței de Vineri: Raport despre activitatea Secției, reorganizarea birourilor și eventuale propuneri.
Brașov, 19 Dec. 1918.

A. Sura.
șeful sect. econom.

Cum se va face exproprierea.

Al doilea decret-lege.

Monitorul Oficial publică un al doilea decret-lege cuprinzând dispozițiile, speciale după cari se va face exproprierea.

Lipsa de spațiu ne împiedecă de a reproduce în întregime acest decret-lege. In cele ce urmează însă, rezumăm dispozițiile lui esențiale.

Pământurile expropriate.

Se vor expropria în întregime:

a) Terenurile cultivabile ale Domeniilor Coroanei, ale Casei Rurale și ale tuturor persoanelor morale, chiar dacă pământurile acestora din urmă au destinații speciale;

b) Proprietățile rurale în cuprinderea lor totală, ale supușilor stărilor străine, fie că sunt străini prin origina lor, fie că au devenit străini prin căsătorie sau în orice alt mod;

c) Proprietățile rurale în cuprinderea lor totală ale absenteiștilor. Sunt considerate ca ale absenteiștilor toate acele proprietăți, care cu începere dela ultima recensământ general și până la 15 August 1916 s'au găsit permanent impuse la un impozit fonciar Indoit.

Se va mai expropria apoi o întindere de două milioane hectare teren cultivabil din proprietățile rurale particulare mai mari de o 100 hectare. In calculul acestor două milioane de hectare intră și proprietățile absenteiștilor.

Nu intră în calculul celor două milioane de hectare proprietățile dela litera a și b și nici proprietățile Statului, cari, deasemenea se vor vinde sătenilor.

Pentru dobândirea acestor două milioane de hectare, se va urma exproprierea conform unei scări progresive prevăzută într'un tablou anexat la lege. Iată câteva cifre din această scară:

Toate proprietățile cuprinse între 100 și 105 ha. exclusiv, se reduc la 100 ha, toate proprietățile cuprinse între 105 și 110 ha. exclusiv se reduc la 104,6 ha; între 115 și 120 ha. se reduce la 113,2 ha.; între 150 și 155 se reduce la 138,6; între 200 și 210, la 165,7 ha.; între 300 și 320, la 201,7 ha.; între 500 și 525, la 241,1 ha.; între 1000 și 1100 se reduce la 284,9 ha.; între 2000 și 2100, la 324,6 ha.; între 3000 și 3200, la 351,4 ha.; între 5000 și 5200, la 395. h.; între 6000 și 6200 ha., se reduce la 418,1 ha.; între 8000 și 8200 ha., la 459,4 ha.; între 9000 și 9200, la 479,7 ha.; între 8800 și 10.000 ha. se reduce la 495,9 ha.; proprietățile de 70.000 ha. sau mai mult se reduce la 500 hectare.

Nu va mai rămânea deci nici o proprietate mai mare de 500 hectare.

Întinderea proprietăților din punct

de vedere al exproprierii se va socoti după starea lor juridică dela 15 August 1916, înțindu-se seamă numai de efectul succesiunilor deschise dela această dată și până la promulgarea legii.

Dacă după ce se va face exproprierea după scara arătată nu se va dobândi întinderea de 2milioane ha. din proprietățile particulare și a absenteiștilor se va mai expropria până la atingerea acestei suprafețe după o cvoată ce se va determina prin regulament, următoarele pământuri:

Înți, părți din moșile cari intră în prevederile legii din 23 decembrie 1907 și au dat islasz comunal;

Dacă tot nu se completează întinderea cerută, se vor expropria părți din moșile, cari au fost continuate arendate în timpul ultimelor zece ani apoi părți din proprietățile acelor cari la data acestui decret-lege „vor avea două sau mai multe moșii rămase cu mai mult de 500 ha. în urma exproprierii” (Textul acesta ni se pare greșit redactat. Probabil că autorii decretului -lege au înțeles să prevadă pe proprietari cari în urma exproprierii vor rămânea cu două sau mai multe moșii având toate la un loc mai mult de 500 hectare).

In sfârșit, dacă nici așa nu se va putea obține întinderea de 2 milioane, se va lua proporțional din toate moșile cari au fost supuse exproprierii.

Terenurile particulare petrolifere sunt excluse dela exproprierea până la o întindere de 12000 hectare în toată țara, cu condiția ca proprietarii să dea o întindere egală de teren cultivabil în același județ sau în unul limitrof. Când întinderea terenurilor particulare petrolifere ar depăși 12000 ha. ea se va reduce proporțional la toți proprietarii până se va obține această întindere.

La munte se va expropria numai suprafața solului necesar islazurilor.

Prețul terenurilor expropriate se fixează pe hectar, pe categorii și calități de pământ. El se determină prin: prețul de vânzare al ămânțului pe ultimii cinci ani înainte de războiu, prețul regional de arendare, evaluarea făcută de instituțiile de credit, venitul net la hectar, aprecierea specialiștilor asupra calității pământului, impozitul fonciar etc. la orice caz prețul nu va putea trece peste cel regional de arendă înmulțit cu 20.

Aplicarea exproprierii.

Aplicarea exproprierii și Improprietății se va face de către Casa Centrală a Bănelor Populare, care trece la ministerul agriculturii și va purta numele de Casa Centrală a cooperației și Improprietății.

Proprietarii de pământuri, cari intră în prevederile decretului-lege sunt datați ca în termen de 30 de zile să romită judecătorului de ocol o declarație, în care să se arele numele moșiei, al proprietarului, câte proprietăți are, întinderea moșiei, întinderea terenului cultivabil, locul pe care-l oferă spre expropriere, venitul moșiei, arenda, prețul de cumpărare etc.

Pentru ca toate terenurile de expro-

priat să intre în folosința sătenilor în primăvara anului 1919 se instituie comisiuni locale, cari vor avea de scop numai să aleagă și să determine în trăsături generale porțiunea expropriată. Această comisiune, alcătuită din judecătorul de ocol, proprietarul moșiei și un delegat al sătenilor, va stabili partea ce urmează să se dea în imediau folosința a sătenilor.

Celelalte formalități, determinarea definitivă a porțiunii expropriate, fixarea prețurilor, etc. se va face în urmă prin comisiuni județene compuse din doi delegați ai proprietarilor, doi din sătenilor, un delegat al Casei centrale și un judecător de ocol sau de tribunal.

Treatat cu operațiile de expropriere Casa centrală a cooperației și Improprietății va lua măsuri să se înceapă parcelarea și vânzarea loturilor către țărani.

Tot Casa centrală va îngriji să se constituie obștiile, ce urmează a intra în folosința pământurilor expropriate în primăvara următoare. Aceste obștii vor cuprinde în marginile moșiei pe țărani, cari nu au pământ indestinilor, dându-se precădere celor cari au luat parte la războiu sau urmașilor lor.

Nu vor putea face parte din obștii dezertorii și nesupașii din timpul războiului.

Dacă nu se poate constitui obștea, partea din moșia expropriată se va administra de un comitet numit de Băncile populare.

Arenda pentru terenurile luate astfel în folosință se va plăti proprietarului pe prețul regional. Dacă obștea nu plătește plata se va face de Casa Centrală, care la rândul ei va urmări obștea.

Plata prețului cuvenit proprietarului exproprierii se va face în titluri de rentă amortizabilă în 50 ani și purtătoare de dobândă de 5 la sută pe an. Pentru persoanele morale, plata exproprierii se va face în rentă perpetuă, 5 la sută pe an.

Pentru a asura pe sătenii Improprietății, la întemeierea gospodăriei lor și la plata pământului, Statul va contribui cu o sumă până la 35 la sută din prețul de expropriere.

Aceasta sunt dispozițiile principale ale decretului-lege referitor la expropriere. Din ea se vede că încă din primăvara anului 1919 țărani vor intra în stăpânirea moșilor Statului, Domeniilor Coroanei, Casei Rurale, ale așezămintelor de binefacere, precum și a celor 2 milioane hectare din proprietatea particulară.

Cronica internă.

Spre știre. Pe lângă toată stricta ordonanțelor ministeriale și județane emise în decursul războiului, s'au găsit indivizi, cari făceau comerț clandestin cu cărnuri și alte alimente de prima necesitate. Vitele după informațiile, ce le avem se aduceau tălate din provincie, ascunse în cară de fân, ba chiar în care încărcate cu lemne, fără a fi supuse viziilor obligatoare a organelor de vizitare de

carne, din care cauză nu este exchisă posibilitatea, că proveniența acestor cărnuri să fi fost dela vite moarte.

Persoanele, cari au practizat astfel de comerț nepermiș, își mai continuă încă cursul și azi, neobservând, că orașele și provincia sunt contaminate de boale, a căror proveniență o găsim în mare parte în vânzarea necontrolată a acestor alimente.

Recomandăm deci tuturor birtașilor și restaurateurilor din loc și provincie de a se abține dela cumpărarea acestor alimente clandestine și să-i rugăm ca pe acești oferenți ocazionali să-i dea pe mâna autorităților.

Totodată aștrag atențiunea autorităților asupra întorțelii de afaceri și le rugăm a lua cu posibilită urgență măsurile necesare pentru împiedicarea oricărei fel de contrabandă.

Concluziune în ședința măcelarilor din Brașov în 18/26 Dec. 1918.

Societatea măcelarilor, români

Oradea mare 17-(30) Dec. Azi vor sosi aici generalii Henry și Gambetta care împreună cu un batalion francez, care în câteva zile va fi întregit la 2 regimente.

Oradea mare 17-(30) Dec. La bine-venturarea ce i s'a făcut Generalul Berthelot a răspuns următoarele: Înțelege, că în vorbiriile auzite se recunoaște neliniște și îngrijorare. Să fiți cu răbdare, conferința de pace va aduce numai judecătorească dreptă, răsunare nu cunoaștem. Prevedem executarea condițiilor de armistițiu.

Cronica externă.

Noul guvern german s'a constituit exclusiv din socialiști. Agenția Wolf anunță: Problema guvernului s'a rezolvat în modul cum a dorit mulțimea poporului german. Partidul independent a reapiț din guvern; guvernarea este cu totul în mâinile social-democraților. Partidul social-democrat va mai delega încă alți membrii pe lângă cei trei, pe cari li are până acuma în guvern.

Londra 30 Dec. Petracțiile de pace vor începe la 6 Ianuar. Ele vor avea loc numai între Anglia, Franța, Italia și America. Aliații mai mici vor fi admisi numai din caz în caz, când se vor debate afacerile lor.

Berlin, 30 Dec. Comisiunea de armistițiu a ententei a declarat, că va pertracta numai cu acel plenipotențiar, ale căror credenționale sunt înscărite de prințul Max de Bavaria și de Hindenburg, Erzberger o împăcat cu această dispoziție.

Comisiunea Americii, Francei, Italiei și Angliei va veni la Viena și Budapesta la începutul săptămânii viitoare. Cu ocazia consfățuirii, ce a avut loc între Wilson și Lloyd George, după ascultarea tuturor delegațiilor antantlișii s'a hotărât constituirea unei comisuni mari compusă din delegații a-

mericani, francezi, italieni și englezi. Amănăse comisiunea la începutul săptămânii viitoare va veni la Viena și după toate probabilitățile se va prezenta și la Budapesta. Misiunea acestei comisuni este:

1. Stabilirea trebuințelor de alimentare și luarea măsurilor pentru ameliorarea stărilor de alimentație în Europa de mijloc și cea orientală.

2. Cercetarea stărilor siguranței publice pentru consolidarea ordinii generale

3. Examinarea aspirațiilor politice și teritoriale ale popoarelor fostei monarhii austro-ungare. Stabilirea celor mai favorabile granițe nouă, pentru ca astfel nelinișterile să fie delăturate.

Activitatea comisuni mari urmărește scopul informațiilor temeinice și nemijlocite și formează pregătirile conferinței de pace.

Informațiuni.

Anunțăm publicul românesc că Generalul Berthelot va sosi la Brașov Vineri în ziua de 3 Ian. la ora 8 a. m. El sosește aici peste Făgăraș: Sfatul național din Țara Bârsei a luat toate măsurile necesare în vederea unei primiri după cuviință.

Poincaré la Sedan. Președintele republicii franceze d. Poincaré, a vizitat departamentul Ardenilor, cel dintâi ocupat de dușman, în 1914. A vizat între altele Sedan, Mezieres, Charleville, Veuzires. Pretutindeni a constatat procedeele barbare aplicate de germani în retragerile lor. La Sedan d. Poincaré a declarat, că în acest oraș Germania a înțeles în 1918 că e învinsă, că forța singură, fără drept, trebuie să cedeze locul dreptului însoțit de forță. D. Poincaré a cerut sancțiuni contra crimelor Germaniei. La Charleville, d. Poincaré a trecut prin fața casei care fusese reședința Kaiserului refuzând s'o viziteze. Președintele s'a reînțors direct la Paris.

Lupta contra bolșevismului. Spania a expulzat pe toți agenții bolșevici fără deosebire de naționalitate.

Informațiuni sosite din Stockholm anunță, că Germania favorizează înțelegerea bolșevicilor asupra Rubei.

Libărarea Alsaciei și Lorenei. O ceremonie prezidată de d. Charles Wurtz consilier de Stat, a avut loc în amfiteatrul Sorbonnei, în onoarea liberării Alsaciei și Lorenei.

Imprumutul intern. Ziarul, Orient, anunță: Ministrul de finanțe a hotărât: să convoace pentru primele zile din săptămâna aceasta, pe toți directorii marilor bănci din București, spre a discuta și spre a fixa de acord cu danșii condițiunile emisiunii imprumutului intern, pe care Statul are de rând să-l contracteze.

E probabil că se va preconiza un procent de 4 la sută pe un curs de emi-

sione, apropiat de abundența de numerar din țară.

Cătră Cetitorii noștri! Deschidem de-acum abonament nou pentru Anul nou. — Ziarul nostru va apărea din 1 Ianuarie 1919 în urma acordului dintre consiliul nostru Comitatens și Consiliul dirijent dela Sibiu — sub numirea veche de „Gazeta Transilvaniei”, însă nu ca continuare a Gazetei Transilvaniei, ce a servit în cei din urmă doi ani întreprindere dușmanei neamului nostru, ci ca o reînnoire a Gazetei Transilvaniei de bun nume, dispărută în Octomvrie 1916. Ca și Glasul Ardealului, și ea va fi organul oficios al Consiliului național român din Țara Bârsei și va fi redactat de același Comitet.

Apelăm și pentru viitor la sprijinul Cetitorilor noștri de azi. — În urma mijloacelor de comunicare, aldt de defectuozitate azi, ziarul nostru e singurul mijloc, prin care Centrul organizării noastre poate sta în legătură cu toți Românii de bine din Țara Bârsei. Judecând din punctul de vedere de vedere importanța ziarului nostru, vom grijii ca e să satisfacă pe deplin meniriile sale.

Prețurile noului abonament vor fi:

pe an	72 Cor.
pe 1/2, de an	36 "
pe 3 luni	18 "
pe 1 lună	6 "

Redacția și Administrația ziarului „Glasul Ardealului.”

O reuniune franco-română la Paris

Eri seară a avut loc în sala societăților savante, o reuniune franco-română. D. Louis, Martin, deputat de Nancy, raportor al bugetului și care s'a ocupat în timpul războiului cu organizarea Legiunii Românilor Transilvăneni, prezida adunarea. D-sa a pronunțat un mișcător discurs în care a lăudat valoarea țărânului român. D. Oliva a relevat mai multe faze ale intervențiilor noastre explicând pentru ce armata română n'a putut să-și desăvârșască opera.

D. de Kerguezec, deputat, a pronunțat un mare discurs asupra fidelității României față de Franța. S'a adoptat o moțiune în care se exprimă ferma convingere că vor fi respectate toate tratatele pe care România le-a semnat cu Franța, Anglia, Italia și Rusia în anul 1916. La această reuniune a luat parte și un mare număr de sârbi.

Publicațiune. Ajutoarele de război pentru familiile celor plecați în armată în serviciu de război, se vor da tuturor familiilor intrucât dănele se împărțesc și de prezent de acest ajutor, fără considerarea a ceea, că cel plecat s'a întors acasă sau ba, și se vor da ajutoarele până la finea lui Februarie 1919.

Cu finea lui Februarie 1919 aceste ajutoare se sistează total, însă numai pentru cei ce s'au întors acasă.

Dela 1 Martie 1918. Incolo vor primi ajutoria numai acele familii, al căror

susținător încă nu s'au putut întoarce la casa sa.

Famililor, cari până aci n'au primit ajutor nu li se poate facuivița posterilor nici un ajutor, sub nici o împrejurare.

Sârbi, după o hartă afișată la ei, vreau să meargă până la *Szombathely* (com. Vas)

Italia pregătește noul act al războiului din Tripolis. Din Neapol se transportă în Tripolis un număr mare de soldați.

Ministrul pentru dreptul electoral român din Ardeal *Dr. Ioan Suciu* a sosit în Arad, unde s'a exprimat, că România vrea să facă alegeri în Ardeal. Ardealul va avea 200 deputați. Se va forma și un senat, după model francez, compus din 85—90 membri. Guvernul român în timpul cel mai scurt va păși Sibiuul și și se va muta la Alba-Iulia, unde va fi și parlamentul român.

Consiliul național săsesc din Sibiu și-a schimbat numele în: „Consiliul național săsesc-german al părților ardelenne“, ca la chipul acesta să poată reprezenta interesele fiecărui german.

Maghiarii din Galanta au hotărât, că vor împiedeca pe Cehi, ca să le ocupe comuna, luptând împotriva lor cu arma până la ultimul om.

O deputație maghiară, s'a prezentat la *Dr. Apáthy*, ca să-i mulțamească pentru alipirea mare față de Săcal, dovedită prin faptul, că n'a voit să primească distincția de ministru al cultelor.

Asociaținea centrală a ocreilor maghiari a lansat un apel patriotic pentru ovrimea maghiară, care între altele cuprinde și următoarele: „Nu fiți amărăți din cauza prizonierilor, atacurilor, jafurilor și barbariilor bandelor irresponsabile; nu naștea pe cătoasă, ci naștea maghiară sângerând să o aveți înaintea ochilor. Să nu vi se pară multă munca, răbdarea și bănele, dacă prin acest a puteți face vre-un serviciu Maghiarilor! Fiți, ce-ați fost și până acum: ovrî buni și maghiari adevărați! Până la ultima picătură de sânge! Până la ultima suflare!“

Sunt cuvinte admirabile acestea, — zice ziarul maghiar „Szabadság“, — cari de bună seamă vor afla drumul spre linia a celora, cărora le sunt adresate.

Noi credem, că ovrul nu vor ajunge în perplexitate nici în situaținea noastră. (N. R.)

Cineva Apelle, Miercuri 1 Ianuarie la 21/2, 41/4, 6 și 8 oare și Joi la 5 și 7 oare seara *Rabinul Fașralui* Dramă în 4 acte *Dresit în Libertate* Comedie în 2 acte. Vineri și Sâmbătă program nou.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de cântăreț de strună în parohia Dobolului inferior ju-

dețul Treseanue se publică concurs cu termen de 10 zile dela prima publicare. — Remunerația soaciiind stola este circa 1000 cor. anual. Cvarțir modern în natură — plus edificie laterale necesare oricărui gospodar

Informații mai deaproape la of. parohial din loc.

Dobolul inf. 17/30 Dec. 1918.

Ioan Toma m. p.
paroh

Ultima oră!

Sibiu, 19 Decembrie. Șeful rezortului atacurilor militare al consiliului național din Sibiu, *Dr. Șt. C. Pop* a chemat pe șeful agenției telegrafice „Dacia“ din Sibiu, *Remusul Damian* și i-a dat informații referitoare la atacul bandelor ungurești din Arad stabilind următoarele fapte indiscutabile:

Generalul Berthelot a sosit în Arad la 15/8 Decembrie seara târziu. Noaptea a petrecut-o în vagon. Dimineața a sosit în fața gării o mulțime imensă de Români. Generalul Berthelot părăsind la orșie 8 vagoanel a fost primit cu vorbiri însuflețite de către Domnii Ștefan C. Pop și Dr. Marșu. După aceasta a plecat spre Hotelul Crucea Albă, salamat fiind: Trăiască Generalul Berthelot! Trăiască Franța! La hotelul Crucea Albă s'au prezentat rând pe rând delegațiunile tuturor instituțiilor românești. Dama și domnișoarele erau îmbrăcate la costumuri naționale. Pe edificiile erau arborate drapelule românești și ale aliaților. În fața hotelului mulțimea de Români s'a prins într-o mândră horă. Deodată apărură bande de unguri înarmați, în frunte cu un ategar, cari atacând, volau să străbătă în fața hotelului cu orice preț. Ungurii luară pe Români de la spate, împușcând așup a lor răpind pe câțiva. În interval un oficer francez leși din hotel pentru a face loc automobilului Generalului Berthelot. Oficerul francez fu prins și grav bătut, iar oficerul român Mărculescu grav rănit. După generalul Berthelot a făcut vizită episcopului Papp, s'a dus la Doamna E. Pop, soția Domnului Șt. C. Pop. În vremea aceasta bandele ungurești au încunjurat pe strade pe Români și au început a-i ataca cu armele. O ceată s'a oprit în fața casei ministrului Pop, bombardând-o cu focuri de pușcă Generalul Berthelot, care se afla în casă a liniștit pe Doamna Pop, iar pe copila cea mică mângâind-o a sărutat-o pe față zicând: „Barbarii de unguri!“

Bandele ungurești căutau să afie pe ministrul Șt. C. Pop și pe feciorii săi. Alte bande au bombardat cazarma garded naționale române, spărgându o aproape de tot. Ungurii căutau în ruptul capului pe Iosuffeștilor român P. Oprea, pe care negăsindu-l pe străzi, s'au dus la mamă-sa, amenințându-o cu moartea, dacă nu le spune unde e feciorul ei. P. Oprea împreună cu mulți alți tineri români a scăpat de moarte sigură refugându-se peste coșigele caselor. Colonelul ungur *Dobák* înțemna meru bandele ungurești să prindă și să spânzure cu sânge rece și e-

ganță pe Români. Din mâna lui Alexandru Pop, fiul ministrului, a fost smuls drapelul francez și căleat în picioare. Asupra lui Vasile Pop, fiul cel mare, bandele ungurești au pușcat, dar din fericire golanțul a trecut numai prin șubă, găurind-o la mâncea dreaptă.

Trist fapt al barbariei, e că Ungurii au ridicat pe Români împușcați, al căror număr nu s'a putut stabili, i-au pus pe cărpe, i-au acoperit cu paie și i-au dus și ars în locuri necunoscute.

Trist e apoi și faptul, că Sârbi au sperat împreună cu bandele ungurești. Dl. Ministru Pop a lucrat în decursul războiului zi și noapte pentru Sârbi asupriți de Unjuri, pe cari atunci nimeni nu-i băga în seamă. Doamna E. Pop a îmbrăcat și hrănit din milă multă Sârbi nenorociți în războiu, lor drept mulțămie ei au atacat această fruntașe familie românească.

Sârbi și ungurii au smuls de pe piepturile Românilor cocardele naționale. Damaele ungurești, cu pretenții de culturi, au scos limbile și au adresat cuvinte și insulte murdare Românilor. Ungurii colonelului *Dobák* au folosit în atac granate de mână, mitraliere și puști cu tragere repede.

Trenul special, care ducea familia Ministrului Pop la Sibiu de acemenea a fost atacat, dar cu toate acestea familia a ajuns bine la Sibiu. A. T. D.

Ciuj, 18 Decembrie. Berthelot a fost primit în Ciuj cu o deosebită pomoză, a fost salutat în numele românilor ciujeni de *Dr. A. Frâncu*, iar în numele femeilor române de Doamna *Togan*, în numele miorle de *Moși*, cari s'au prezentat la primire a vorbit învațătorul *Costa*. A vorbit și faimosul *Apáthy*, cerând spăreaea drepturilor naționali ungurești. Generalul Berthelot a răspuns: „Noi dăm dreptate numai popoarelor, cari o merită. Trăiască România mare!“

În Ciuj delirul bucurie: e de nedescrș.

A. T. D.

București 30 Dec. Regele Ferdinand prin ministrul de finanțe provizor al Ardealului, *Dr. A. Visd*, a dăruit 20,000 Lei dar de Crăciun pe seama săracilor.

Sibiu 1 Ian. Azi după prânz la 2 ore a intrat în gara din Sibiu Generalul Berthelot. Sibieni i-au făcut o primie splendidă. I'sau prezentat numeroase deputațiuni. Detaliuri vom da mâine.

Sibiu 30 Dec. În câteva zile vor fi denumiți prefeți în comitatele locuite de români.

Aviz!

Med. Univ. *Dr. Mircea Mocanu*, fost medic de spital în București—Budapesta și Viena.

Consultațiuni 11/2—1.

Str. Castelului 50

Telefon 633

Cețiți și răspândiți
„Glasul Ardealului“.